



# DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ D'ASSUMPTES SOCIALS, DRETS HUMANS I ESPORTS DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

---

DL PM 1094-2011

Fq.Con.núm. 33/27

X legislatura

Any 2023

Núm. 97

## Presidència del Sr. Miquel Ensenyat i Riutort

Sessió celebrada dia 16 de març de 2023

Lloc de celebració: Seu del Parlament

### SUMARI

#### PROPOSICIONS NO DE LLEI:

- 1) **RGE núm. 11800/22**, del Grup Parlamentari Popular, en contra de la modificació del sistema actual d'incentius i bonificacions de la Seguretat Social per a la contractació laboral de persones amb discapacitat i la seva inclusió social. (**Retirada**) . . . . . 1528
  - 2) **RGE núm. 13384/22**, presentada pel Grup Parlamentari Ciudadanos, relativa a pla d'actuacions per garantir l'accessibilitat i autonomia personal en els habitatges de les persones amb discapacitat i de les persones en situació de dependència. . . . . 1528
  - 3) **RGE núm. 1413/23**, presentada pel Grup Parlamentari Vox-Actua Balears, relativa a mesures per garantir un model comú d'atenció primerenca a tota Espanya. . . . . 1532
-

EL SR. PRESIDENT:

Molt bona tarda, senyors i senyores diputats. Començam aquesta sessió d'avui i correspon demanar, en primer lloc, si es produeixen substitucions.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Buenos días, presidente, Idoia Ribas sustituye a Sergio Rodríguez.

EL SR. MARÍ I TUR:

Sr. President, Jordi Marí substitueix Irantzu Fernández i Prieto.

EL SR. LÓPEZ I SORIA:

Buenos días, presidente. Alejandro López sustituye a Cristina Mayor.

EL SR. PRESIDENT:

Passam a l'únic punt de l'ordre del dia d'avui, que consisteix en el debat de les proposicions no de llei, RGE núm. 11800/22, 13384/22 i 1413/23.

**1) Proposició no de llei RGE núm. 11800/22, presentada pel Grup Parlamentari Popular, en contra de la modificació del sistema actual d'incentius i bonificacions de la Seguretat Social per a la contractació laboral de persones amb discapacitat i la seva inclusió social.**

Hem de comunicar que la proposició no de llei presentada pel Grup Parlamentari Popular, mitjançant escrit, RGE núm. 1677/23, de 14 de març, ha estat retirada.

**2) Proposició no de llei RGE núm. 13384/22, presentada pel Grup Parlamentari Ciudadanos, relativa a pla d'actuacions per garantir l'accessibilitat i autonomia personal en els habitatges de les persones amb discapacitat i de les persones en situació de dependència.**

Començam idò amb la Proposició no de llei, RGE núm. 13384/22, presentada pel Grup Parlamentari Ciudadanos, relativa a pla d'actuacions per garantir l'accessibilitat i autonomia personal en els habitatges de les persones amb discapacitat i de les persones en situació de dependència. I, per a la seva defensa, per part del Grup Parlamentari Ciudadanos, té la paraula el Sr. Gómez, per un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

Gràcies, president, molt bon dia a tothom. Aquesta comissió, si ha de definir-se per molts de conceptes, un d'ells ha estat pel compromís, el treball i sobretot perquè el seu ordre del dia dins l'agenda institucional i política ha estat treballar en l'àmbit de la igualtat d'oportunitats i de les persones, sobretot, en situació de dependència, en general, entre les persones també amb altres diversitats, amb diversitat funcional, però també amb persones amb una discapacitat important. I també,

sobretot, per defensar, exigir i promoure l'autonomia personal de la ciutadania.

Aleshores, aquesta proposició no de llei es fa ressò, precisament, -encara- d'un impediment per garantir aquesta autonomia personal de molts ciutadans i ciutadanes de la nostra comunitat autònoma. I voldria que no només ens quedéssim amb una situació del que nosaltres podem ara mateix visualitzar, que són persones en situació de discapacitat, que necessiten garantir l'accessibilitat per garantir la seva mobilitat i l'accés a tots els indrets, àmbits públics, però també a les seves llars.

I volia que també focalitzàssim que no només parlem de dins les seves llars, de l'accessibilitat i la seguretat dins les seves llars, és a dir, dins ca seva, sinó l'accés a poder accedir, per exemple, a la comunitat de propietaris, és a dir, al portal.

Ens trobam que, evidentment, s'acompleix una normativa, les administracions estan obligades al compliment de la normativa, un marc de directives europees sensibilitzada amb aquesta situació, marc estatal, marc autonòmic, marc insular i marc de les corporacions locals, dels ajuntaments, per al nou habitatge i construcció de nou habitatge, però tenim els habitatges de no nova construcció on encara, ho diuen els col·legis professionals d'administradors de finques, ho diuen arquitectes, que l'accessibilitat no està garantida. No està garantida perquè encara hi ha esglaons que no tenen les rampes adaptades, perquè hi ha els vestíbuls de les comunitats de propietaris o els indrets propis de les llars de planta baixa que encara no poden garantir aquesta accessibilitat.

I no poden garantir aquesta accessibilitat als de diversitat funcional ni als de dificultats que tenen moltes vegades les persones majors per a aquest accés, parlem d'esglaons, parlem de portes, parlem també de manca d'arrambadors. Per tant, això és el que palesa aquesta iniciativa que nosaltres duim avui aquí, que és garantir aquesta autonomia personal, aquesta accessibilitat, aquesta mobilitat de persones amb diferents necessitats.

Aleshores no em faré ressò del que diu el contingut de la iniciativa, crec que queda prou argumentada i compta amb l'estudi d'accessibilitat *Elemento clave de la vivienda*, elaborat per La Fundación Mutua de Propietarios, on hi ha les dades, crec que argumenten prou la part propositiva.

I la part propositiva és que aquest parlament instem el Govern de les Illes Balears que, conjuntament amb les entitats del tercer sector, perquè són les entitats que estan prop dels usuaris i que coneixen perfectament també aquesta realitat, perquè intervenen a l'àmbit de la dependència i de la discapacitat, perquè aleshores conjuntament les institucions elaborin un estudi de necessitats reals, un mapa de necessitats en què es troben les persones amb diversitat funcional i mobilitat reduïda envers les dificultats i els impediments d'accessibilitat i mobilitat a les seves llars. Insistesc, a les seves llars de residència, ja siguin en règim de propietat o de lloguer.

Els vull fer un parèntesi, que vostès saben que la situació d'inflació que es produeix, la situació econòmica de crisi econòmica pel cost de la senalla, per la inflació, però també per

la pujada de l'euríbor, fa que aquesta situació de poder assolir els costos d'adaptació de les seves llars, de la seva accessibilitat, no només és un impediment a títol personal de les persones propietàries sinó fins i tot del conjunt de propietaris de la comunitat quan es fa la distribució del cost. Aleshores, molts, amb la voluntat de voler afavorir aquesta igualtat d'oportunitat i accessibilitat dels seus veïnats, no ho poden fer o es retireuen, per mor dels cost que suposa a la quota del rebut de la comunitat de propietaris.

Per tant, també instam que el Govern de les Balears, una vegada tengui coneixement d'aquest estudi, pugui fer les actuacions específiques, un pla estratègic específic, per abordar aquesta situació i garantir aquesta accessibilitat i mobilitat que els he argumentat.

Però el que és fonamental també és exigir la dotació pressupostària adient per a aquests plans, un pla estratègic que no sigui suficientment dotat és un pla immaterial, és un pla inviable, és un pla innecessari, és pura utopia. Per tant, la importància que als pressuposts s'incorporin i a l'estratègia del Pla d'inversions 2023, d'habitatge i regeneració urbana, s'incorporin aquestes mesures, aquest diagnòstic i aquestes partides pressupostàries.

Finalment, creiem, i vostès ho saben d'altres àmbits -ja acab president-, saben vostès d'altres àmbits que el nostre grup parlamentari insisteix molt en la importància que aquest parlament faci el seguiment de la funció i de les actuacions de les institucions, i també, sobretot, es faci ressò del compliment d'aquests plans perquè puguin fer les aportacions o la fiscalització del rendiment de comptes que les administracions han de fer.

Per la qual cosa, els deman el seu suport i els agrairia que fos per unanimitat, ja sé que és agosarat dir-ho, però crec que és important aleshores per aquesta..., perquè la iniciativa pròpia ho demanda.

Moltíssimes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Gómez. Per part dels Grups Parlamentaris Socialista i MÉS per Mallorca s'han presentat conjuntament les esmenes RGE núm. 1717 i 1718/23. Per a la seva defensa conjunta té la paraula la Sra. Gamundí, per part del Grup Parlamentari Socialista, per un màxim de cinc minuts.

LA SRA. GAMUNDÍ I MOLINA:

Gràcies, Sr. President, senyors diputats, senyores diputades. Avui el Grup Parlamentari Ciutadans porta a debat una iniciativa per tal de dur a terme un pla d'actuacions per garantir l'accessibilitat i l'autonomia personal als habitatges de les persones amb discapacitat i dependència.

Nosaltres, en aquest aspecte, he de dir que per part del Govern s'ha tengut una sensibilitat respecte d'això, en concret, des de la Conselleria d'Assumptes Socials s'ha treballat amb el model d'habitatge supervisat, segons les dades que tenim, les darreres del mes de febrer del 2022, es varen atendre 234

persones amb diagnòstic en salut mental i des de l'any 2017, i de suport a l'habitatge des de l'any 2018; o sigui, més de 800 persones han rebut atenció de la Xarxa de salut mental des de 2016.

També nosaltres, com a grup parlamentari, hem presentat iniciatives, parlava el Sr. Gómez de l'especial sensibilitat que hem tengut a aquesta comissió en relació amb aquest aspecte, i hem fet peticions relacionades amb el model del *cohousing* sènior o amb altres temes relacionats com, per exemple, l'acompanyament intergeneracional, que ahir mateix a Maó es varen fer entrega dels 40 habitatges, els primers dotacionals, en què conviuen persones joves i també persones majors, en combatre un dels aspectes que pensam que són fonamentals com és la solitud no desitjada i també en fomentar aquest acompanyament.

Des del meu grup parlamentari hem presentat dues esmenes. Pel que fa al punt 1 es tractaria d'afegir "els consells insulars", perquè, com vostès ja saben, la competència de discapacitat l'exerceixen els consells insulars.

I, després, en relació amb el darrer punt, una esmena perquè aquesta rendició de comptes del pla, a través de la memòria, es faci via anualment; perquè recordau que les entitats del tercer sector desenvolupen plans, en aquest cas de caràcter plurianual, i pensam que així seria més factible i més real.

Coincidim amb el fet que mereix una anàlisi d'aquestes actuacions a través d'aquesta comissió i també amb la importància de l'execució pressupostària.

Respecte del punt 3, deixi'm dir que aquest punt sí que es treballa, aquesta diputada ha pogut accedir telemàticament a les convocatòries tant de l'any 2022 com de l'any 2023, s'ha ajudat a 43 comunitats de propietaris de veïnats, més de 800.000 euros que provenen de la Unió Europea, dels fons Next Generation. També s'hi suma la convocatòria per a entitats locals de Balears i consells insulars de 964.000 euros, també provinents del mateix fons, i també del Pla de recuperació, transformació i resiliència del Govern presidit per Pedro Sánchez.

Per tant, el punt 4 ens sembla bé, la resta dels punts els veiem bé. En definitiva, el nostre compromís de present i de futur, ja ho hem dit moltes vegades, en matèria d'habitatge és que sigui per a la gent i no per a l'especulació. Per tant, donarem suport a la iniciativa presentada.

Això sí, demanam que es tinguin presents i que el grup proposant vulgui acceptar les nostres esmenes i, si no fos el cas, demanaríem votació separada.

Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Gamundí. Torn ara de fixació de posicions, per part del Grup Parlamentari Popular, la Sra. Durán, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Moltes gràcies, president, molt bona tarda, diputades i diputats. Nosaltres donarem suport a aquesta PNL de Ciutadans, creiem que és adequada, creiem que aquest pla d'actuacions per garantir l'accessibilitat i autonomia personal als habitatges per a les persones que tenen discapacitat i les persones que tenen situacions de dependència és fonamental i és molt necessari. Donarem suport a tots els punts.

Sí que és ver que hem de dir que al punt primer ens sembla molt adequat afegir l'esmena que han presentat..., que ara acaba d'exposar la Sra. Bea Gamundí, la portaveu del Partit Socialista, l'esmena presentada pel PSOE i per MÉS per Mallorca, perquè creiem que, a part que es faci aquest estudi amb les entitats del tercer sector, és important també comptar amb els consells insulars. Així com també estam d'acord que es pugui retre comptes de manera bianual en lloc d'annualment davant la Comissió d'Afers Socials d'aquest pla.

L'estudi de necessitats creiem que és important per saber exactament de quina quantitat d'habitatges tenim necessitat de poder adaptar per a després adaptar, evidentment, els pressuposts de la comunitat autònoma amb aquestes partides, amb aquest pla de subvencions que demanen específic per a totes aquestes reformes que s'han de fer.

Els qui hem estat als ajuntaments, sabem que la part d'adaptació, d'actuacions per garantir l'accessibilitat és una part important dins els ajuntaments, així ho ha de ser, però una cosa és l'obra pública, però moltes vegades se'ns escapa que dins els habitatges privats de les persones les comunitats de propietaris no estan adaptades i tenen moltes mancances. A més, els mateixos veïns tenen molts de problemes per fer front a totes aquestes adaptacions les quals, per llei, tenen necessitat d'haver de fer les persones que pateixen discapacitat o tenen una mobilitat reduïda, però que no tenen manera de poder afrontar aquestes reformes, encara que estiguin d'acord, si no tenen qualque tipus de subvenció.

Per tant, nosaltres estam totalment d'acord que després de l'estudi s'elabori un pla específic que contempli totes aquestes actuacions necessàries, i sapiguem exactament de quants edificis parlem i de quina quantitat d'habitatges necessitem habilitar. I després dotar les línies específiques d'ajudes destinades a facilitar tot aquest tipus de reformes i equipaments, creiem que és totalment necessari.

Per això nosaltres donarem suport a aquesta PNL en tots els seus termes.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Durán. Per part del Grup Parlamentari Unidas Podemos, per un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. LÓPEZ I SORIA:

Gracias, presidente. Seré breve, ya que estoy sustituyendo a la compañera Cristina Mayor, que no ha podido venir. Esta PNL es de las que yo suelo decir que son de sentido común y de coherencia. De coherencia y de sentido común, porque,

además, va enfocada a algo que todo el mundo en mayor o menor medida va a llegar a vivir a lo largo de su vida, es decir, cuando alguien tiene diversidad funcional podemos pensar que estamos hablando de un colectivo muy específico, cuando en realidad de lo que..., y lo ha dicho bien el ponente que ha registrado la PNL, también hablamos de cuando las personas llegan a según qué edad, empiezan a tener cierta pérdida de autonomía y, al final, lo que ocurre es que no dejamos de hablar de que se compra alguien una casa, a lo mejor con 40 años y luego, cuando tiene 70, como es normal, tiene que adaptarla y, en general, si es una persona con solvencia económica, no tendrá problemas, pero si no, se encuentra con todas las trabas que se han comentado ya. Va a necesitar ayuda para la comunidad de vecinos para adaptar, ya sea una escalera, con ascensor, etc., para adaptar el interior de su casa, y sí que vemos bien, no solo el estudio de qué es lo que se necesita ya, sino que es un tema de futuro.

Quiero decir, todas las viviendas deberían de ir adaptándose poco a poco, porque al final todos nos vamos a hacer mayores y todos vamos necesitar esas actuaciones. Con lo cual, garantizar siempre que haya ayudas, garantizar siempre que haya ese tipo de servicios sociales, que planteen que la gente cuando llegue a mayor, o directamente le ha pasado cualquier cosa, tengan acceso a poder estar en su casa de una forma tranquila, adaptada y con una autonomía que les garantice vivir de forma digna, creemos que es muy necesario.

Por lo tanto, vemos una PNL muy positiva, si se aceptan las enmiendas además, que ha presentado el Partido Socialista, creemos que se complementa y votaremos a favor de los cinco puntos.

Muchas gracias, presidente.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies. Per part del Grup Parlamentari VOX-Actua, la Sra. Ribas, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Gracias, presidente. Nosotros también vamos a dar apoyo a esta iniciativa. Nos parece que es además muy necesario y hay mucho que hacer en el tema de accesibilidad.

Los que hemos estado en contacto con alguna persona que va en silla de ruedas, o que tienen algún problema de movilidad, sabemos muy bien lo que significa, pues, no sé, tener que pasear todas las ramblas por la calzada, porque no hay ni un solo sitio para poder acceder a la acera, por ejemplo, porque hay algún coche que ha aparcado justamente donde no tenía que aparcar, y es donde está la trampilla para poder entrar en la acera.

O también sabemos lo importante que es que haya aparcamientos para este tipo de personas, porque no se trata de que, como van en silla, no tengan que dar vueltas para encontrar el aparcamiento, que es lo que se piensa mucha gente. No, es que necesitan un aparcamiento especial para poder abrir del todo la puerta, para poder poner la silla al lado y poder saltar.

Entonces hay muchas cosas y mucho desconocimiento por parte de muchas personas que no han tratado con este tipo de problemas y hay mucho que hacer. Y, por supuesto, esta iniciativa nos parece adecuada, este plan específico para contemplar actuaciones necesarias, para facilitar la accesibilidad, la movilidad y la autonomía personal en las viviendas, es algo que debe ponerse en marcha.

Para eso, evidentemente es necesario primero estudiar cuáles son las necesidades, porque sabemos que hay mucha gente que tiene problemas de movilidad y que tiene problemas para poder adaptar sus viviendas, pero no tenemos datos reales. Siempre es muy importante saber de qué estamos hablando primero, para luego poder actuar en consecuencia.

Por tanto, nuestro voto será a favor de todos los puntos. Gracias, presidente.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Ribas. Per part del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes, la Sra. Pons, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. PONS I SALOM:

Gràcies, president, senyores i senyors diputats. Vull dir que nosaltres també des d'El Pi votarem a favor de tots els punts d'aquesta iniciativa, ens sembla encertada, ens sembla necessària i ens sembla humana. Creiem que l'accessibilitat s'ha de garantir i moltes vegades interpretam aquests problemes d'accessibilitat com una cosa particular, o una cosa que no ens afecta, si no afecta directament la nostra família o les persones que tenim a prop, però creiem que s'ha de garantir de qualque manera, de manera col·lectiva.

Per tant, aquest pla d'actuacions que avui ens proposa Ciutadans, com dic, ens sembla absolutament encertat i també veiem bé les esmenes que s'han presentat i que ja ha explicat la Sra. Gamundí, creiem que milloren el text i, a més a més, la fan més possibilista.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Pons. Per part del Grup Parlamentari Mixt, la Sra. Font, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. FONT I MARBÁN:

Gràcies, Sr. President i bon dia a tothom. Jo, per no sortir-me de la tònica dels comentaris que s'han fet, també votarem a favor d'aquesta iniciativa, i és que la veiem amb bons ulls, i més tenint en compte que cada vegada hi ha més persones amb més perfils de discapacitat i/o dependents; tenim una societat cada vegada més envellida, amb més malalties cròniques i es fa necessari implementar totes les ajudes i el que sigui necessari, per afavorir precisament aquesta autonomia personal, que emocionalment també és molt important i no ho podem oblidar.

M'agrada també que s'inclogui, es tingui en compte, que es tinguin en consideració les persones que tenen cura, perquè precisament aquestes persones són les que pateixen en moltes ocasions aquestes mancances.

I jo també els ho explic a nivell personal, la meua sogra també té una malaltia neurodegenerativa i quan vam haver de començar a cercar un pis, no va ser gens fàcil trobar un pis que estigués adaptat, i quan es va posar a fer adaptacions i quan t'adones que les portes han de ser d'un metre en lloc de 80 centímetres i tot un seguit de qüestions, doncs, primer t'adones de la manca d'informació que tenim la resta de persones que, per sort, no patim cap tipus de discapacitat, i quan comences a ficar-t'hi una mica més, t'adones de tota la complexitat que té.

I després, abans la Sra. Ribas ha fet un comentari, que hi estic d'acord, els cotxes aparquen malament, damunt les rampes, vostè parlava de desconeixement, jo crec que parl directament de manca d'empatia, manca d'empatia, perquè és el mateix, tenim parquings reservats per a persones amb mobilitat reduïda, és clar, és molt còmode deixar el cotxe allà. Per això jo crec que el desconeixement..., entenc per què ho ha dit, Sra. Ribas, no em fic amb vostè ni molt manco, sinó que crec que, sincerament, hem de treballar també moltíssim més l'empatia cap a aquest tipus de perfils de persones, perquè tots ens hi podem trobar en qualque moment, ja sigui perquè tinguis una cama trencada, o ja sigui perquè tinguis, per desgràcia, una malaltia fotuda.

Així que, Sr. Gómez, com sempre, gràcies per les seves iniciatives.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Font. Procedeix ara la suspensió per un temps màxim de deu minuts, si qualcú ho sol·licita, si no, podem continuar. Per tant, donam la paraula al proponent per fixar posició i assenyalar si accepta les esmenes, per un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

Gràcies, president. Gràcies, diputats i diputades, perquè el seu acompanyament en aquesta iniciativa, el seu suport, però sobretot les seves aportacions i els comentaris, que quan queden en el *Diari de Sessions*, queda palesa només la millora que amb les seves aportacions han fet al redactat del text.

Els diré que donam una resposta a l'atenció a la dependència, donam una resposta a les persones en una situació de discapacitat, amb diversitat funcional i a les persones que en tenen cura. I és així, ho diu la proposició no de llei, jo no he fet a la meua intervenció, pel temps, no n'he pogut fer menció, però vostès ho han fet, per tant, crec que és important que quedi reflectit i, per tant, ho agraeix.

Les persones que en tenen cura són les que detecten, les que es veuen frustrades moltes vegades perquè, precisament veuen com moltes persones que tenen dificultat en la seva mobilitat s'estimen més no sortir de ca seva, per no poder tornar entrar o entrar amb molta dificultat, o fins i tot amb mal. Parlam d'escales, no parlam d'una qüestió de pujar 4 o 5 escalons, en

una societat que cada vegada està..., duim un envelliment important de la població, per tant, l'atenció a la cronicitat, també és una resposta a l'atenció a la cronicitat, però també afavorir l'envelliment actiu d'aquelles persones que no tinguin dificultats per a aquest accés, per a aquesta mobilitat, per a aquesta accessibilitat.

I, per tant, gràcies per les seves aportacions i pel suport. Avui donam una resposta a la societat, no només els donam una resposta de compromís en aquest Parlament.

Sra. Gamundí, li dic que accept les seves esmenes, com no pot ser d'una altra manera, perquè no és qüestió que millorin el text, sinó que evidentment són tots els actors els que s'han d'incloure i els consells insulars són actors, són els que concerten moltes vegades també, molts serveis amb el tercer sector.

I vostè m'ha fet una referència en la qual té tota la raó, també, que ni vostè ni jo hi havíem caigut inicialment, que és on diu "via anual" ha de ser "biennal". Per tant, evidentment són dues esmenes que s'han d'acceptar, com no pot ser d'una altra manera.

Jo crec que humanitzam les ciutats, l'urbanisme, també dins ca nostra, no tan sols a espais, com a reserva d'espais que hi ha d'haver, també de lluitar contra la manca d'empatia de vegades externa, però també dins les comunitats s'hi produeix i s'hi produeix per aquesta dificultat del cost que suposa, posar una simple rampa de pendent del nivell de dificultat de l'estudi, suposa a més de dilació, entre 1.500 i 3.000 euros, que, per a una comunitat de propietaris, quan és petita o quan fins i tot el cost del material i el cost de vida es produeix, moltes persones que volen donar una resposta als seus veïnats, no ho poden fer. Per tant, la importància del compromís, independentment que es facin amb fons o ajudes específiques des de la Unió Europea o des de la Comissió, l'Estat espanyol, la comunitat autònoma, les institucions de les Illes Balears han d'assolir com una necessitat contínua fins que siguin accessibles la majoria de llars i d'indrets com a habitatge habitual. I, per tant, crec que amb aquesta proposició no de llei avui fem una crida d'atenció, per també donam recursos perquè es duiguin a terme.

Per tant, aquest escaló, aquest itinerari d'estudi amb tots els actors que en saben; pla estratègic, d'acord amb aquest diagnòstic, amb aquest estudi, i llavors compromís de pressuposts i també de seguiment del compromís d'aquests pressuposts, crec que reflecteix tot un itinerari que és complet, que és una resposta i, per tant, tant el Col·legi d'Arquitectes, el Col·legi d'Aparelladors, els col·legis d'Administradors de Finques, avui també tenen una molt bona informació per estar a l'aguait sobre aquest tema però, en definitiva, el conjunt de la ciutadania de les Illes Balears.

Moltíssimes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Gómez. Entenc, per les diferents aportacions, que es poden donar per aprovades per..., bono, que s'accepten les dues esmenes i que, per tant, també es pot donar aprovada per unanimitat de tots els grups. És així, no?

Per tant, queda aprovada per unanimitat.

**3) Proposició no de llei RGE núm. 1413/23, presentada pel Grup Parlamentari Vox-Actua Balears, relativa a mesures per garantir un model comú d'atenció primerenca a tota Espanya.**

A continuació, passam al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 1413/23, presentada pel Grup Parlamentari VOX-Actua Balears, relativa a mesures per garantir un model comú d'atenció primerenca a tota Espanya. Per a la seva defensa i per part del Grup Parlamentari VOX-Actua Balears té la paraula la Sra. Ribas, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Gracias, presidente. La atención temprana es el conjunto de intervenciones dirigidas a la población infantil, a la familia y al entorno, para dar respuesta lo más pronto posible a las necesidades que presentan los niños con trastornos en su desarrollo o que tienen el riesgo de padecerlos. Estas intervenciones, que deben considerar la globalidad del niño, deben planificarse por un equipo de profesionales de orientación interdisciplinar.

La atención temprana es imprescindible en la educación especial, se han realizado diversos estudios e informes en la materia, tanto en el marco europeo como en el marco estatal, entre los que cabe destacar el *Libro blanco de la atención temprana*. Estos estudios ponen de manifiesto el desarrollo de un concepto de atención temprana en el que la salud, la educación y los servicios sociales se involucran e interrelacionan para ofrecer una acción integral en las intervenciones que, aún centradas primordialmente en el menor, también incluyen la atención a las necesidades de la familia y su entorno. Y es que la familia es célula vital y esencial de la sociedad, fundamental para el desarrollo, la defensa y el cuidado de los niños.

Debido a lo establecido en el artículo 148 de la Constitución Española, y tal como ocurre en otros ámbitos, la atención temprana en nuestro país tiene diecisiete modelos dispares configurados por la normativa de cada comunidad autónoma. Como habitualmente sucede en el sistema autonómico, la principal consecuencia es la de un desigual acceso de los españoles a la atención temprana, por razón de la región en la que habitan; lo que, en la práctica, se traduce en que muchos niños con necesidades especiales y sus familias, no gozan del acceso a la atención temprana en sus primeros años de vida.

Este fenómeno reviste especial gravedad, puesto que priva a los más vulnerables y a sus familias de la capacidad para hacer frente a las alteraciones infantiles del desarrollo o el riesgo de padecerlas. Por eso, necesitamos defender un acceso a los servicios de atención temprana en iguales condiciones para todos los españoles y la protección de los más vulnerables, independientemente de la región en la que residan.

A tenor de lo anterior y en coherencia con lo que dice el *Libro blanco de atención temprana*, es necesario un sistema que regule y arbitre relaciones entre sanidad, servicios sociales



y educación, creando un marco legislativo de carácter estatal y autonómico que establezca la coordinación y la actuación conjunta en favor de la gratuidad y la universalización de los centros de atención temprana en todo el territorio nacional.

Y un segundo problema, añadido al de la desigualdad territorial, es el de la limitación de la edad de los beneficiados de ese servicio. En las legislaciones vigentes en España, a los 6 años los menores dejan de poder disfrutar de la atención temprana, y en ese momento son remitidos a la educación obligatoria, que, en la mayor parte de los casos, no es capaz de brindar el apoyo extra que necesitan en materia de fisioterapia, logopedia, etc.

La conclusión es evidente: las familias que pueden costearse una continuación por la vía privada de los apoyos que integraban el servicio de la atención temprana de sus hijos podrán prestarles a estos una mayor ayuda para su desarrollo, en cambio, otras familias que no pueden hacer frente al sobrecoste, verán reducidas las posibilidades de sus hijos de una forma inexorable.

El informe de la Federación Estatal de Asociaciones de Profesionales de Atención Temprana refiere, respecto de la Red de centros de desarrollo infantil de atención temprana, el propósito de que proporcionen la prestación en toda España, sin distinción de edades o población a proteger.

En Baleares, según la Consejería de Asuntos Sociales y Deportes, se registraron 1.632 solicitudes de atención temprana en 2021, y el número acumulado de niños atendidos fue de 2.885 en Mallorca, 170 en Menorca, 305 en Eivissa y 15 Formentera, lo que supone un volumen considerable de familias que requieren de la atención del servicio, si bien, el mismo se ofrece únicamente a los niños con edades comprendidas entre los 0 y los 6 años.

Por todo ello, presentamos la siguiente proposición no de ley con los siguientes puntos de acuerdo.

En primer lugar, que este parlamento inste al Gobierno de Baleares para que, a su vez, inste al Gobierno de la nación, a promover urgentemente el desarrollo de un modelo común de atención temprana en toda España que garantice la igualdad de todos los españoles en el acceso a los derechos que la ley les reconoce, independientemente de la comunidad autónoma en la que residan.

Y, por último, mientras que no exista una regulación en materia de atención temprana a nivel nacional, pues instamos al Gobierno de Baleares a implementar con urgencia la ampliación de la garantía del servicio de atención temprana a los niños mayores de 6 años en los casos en que, existiendo situaciones que pudieran afectar a los menores con carácter permanente, el facultativo, especialista o pediatra lo estimen oportuno.

Gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Ribas. Torn de fixació de posicions. Per part del Grup Parlamentari Popular, Sra. Durán, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Moltes gràcies, president. Nosaltres estam d'acord amb part del que ha dit la diputada que m'ha precedit, la Sra. Idoia Ribas; sobretot, estam d'acord amb el fons del que significa la necessitat de tenir una bona atenció primerenca i que aquesta continuï a partir dels 6 anys, creiem que és imprescindible dins l'àmbit de l'educació especial.

Moltes vegades, fins i tot aquí ens trobam, i nosaltres hem fet diferents propostes en aquest sentit, quant a la necessitat d'augmentar els reforços i els recursos de l'atenció primerenca aquí, a les Illes Balears, i també hem dit que, moltes vegades, ens trobam que ens arriba un nin a un centre amb 3 anys, d'educació infantil, un centre públic de 3 anys, amb un informe d'atenció primerenca que, per exemple, necessita tota una sèrie de reforços posteriors dins l'aula i que, des de la conselleria, se li han denegat. Nosaltres creiem que, a més, tots els informes que venguin d'atenció primerenca, no només fins als 6 anys, sinó que han de continuar, han de ser, evidentment, vinculants, i si atenció primerenca considera que ha de tenir uns reforços determinats, després, la conselleria els ha de posar.

Amb tot això nosaltres estam totalment d'acord. Ara bé, aquí, amb aquesta proposició no de llei el que es pretén és que hi hagi un marc únic per a tota Espanya, un model únic d'atenció primerenca. I nosaltres, pensant que sí que és ver que hi ha d'haver unes línies generals úniques, fins i tot, un finançament per a totes les comunitats autònomes perquè es pugui aplicar una adequada atenció primerenca a cada una de les comunitats autònomes, nosaltres creiem que cada comunitat autònoma ha de fer la legislació que consideri oportuna per a la seva atenció primerenca. Això és el que nosaltres creiem.

Per tant, estant d'acord amb aquestes qüestions, jo vull posar en valor que, per exemple, la primera llei que es va aprovar al Parlament d'Andalusia va ser precisament aquesta, va ser la llei que regula l'atenció primerenca a Andalusia, i que, de fet, va ser la primera llei que va aprovar el Govern d'Andalusia, i aquesta llei ha entrat en vigor, va entrar en vigor aquest dimarts, dia 14 de març, a Andalusia, que va tenir el suport de tots els grups parlamentaris, excepte de VOX. Però he de dir que entenc que VOX ha considerat que havia de presentar aquesta PNL a tots els parlaments autonòmics -perquè ens consta que es presenta a tots els parlaments autonòmics, demanant aquest model únic-, i nosaltres consideram que ha de ser cada una de les comunitats autònomes qui directament ho ha de regular, tenint en compte les pròpies especificitats de cada comunitat autònoma; que aquí, evidentment, sent una comunitat insular, sempre hem defensat que així sigui.

Per tant, nosaltres en aquesta proposta, en principi, votariem abstenció.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Durán. Per part del Grup Parlamentari Unidas Podemos el Sr. López, per un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. LÓPEZ I SORIA:

Gracias, presidente. Una vez más, lo que vemos es que VOX incluso en servicios tan necesarios como la detección temprana, digamos que su concepción del Estado o su rechazo al título VIII de la Constitución Española le hace ponerlo por encima de cualquier cuestión. Yo lo digo, lo suelo decir: la descentralización del estado, precisamente, es uno de nuestros pilares de la democracia; es más, cuando VOX ve diecisiete modelos diferenciados y le parece todo muy mal, realmente lo único que hay es un desarrollo de competencias para que cada territorio pueda adaptar los servicios a la realidad social de su territorio.

De hecho, siempre se suele comentar qué es... sanidad o educación cuando te lo hacen desde un marco central estatal. Se ha vivido esa experiencia y precisamente las comunidades autónomas pusieron todas el grito en el cielo, y por eso, dentro de nuestro título VIII, toda la descentralización del Estado y el estado de las autonomías viene reflejado a fortalecer nuestra democracia.

Por lo tanto, en ese sentido, aquí en Baleares ya se desarrolla, creemos que se desarrolla correctamente. Obviamente, siempre se puede mejorar, siempre se pueden tener más recursos, pero no podemos votar a favor de una iniciativa que, precisamente, lo que está haciendo es atentar contra uno de los motivos que nuestra democracia ha conseguido descentralizar, ha conseguido desplegarse y, sobre todo, atenta contra la autonomía y contra la libertad de las propias comunidades autónomas a la hora de desarrollar sus propias competencias.

Muchas gracias, presidente.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. López. Per part del Grup Parlamentari Ciudadanos, Sr. Gómez, per un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

Gràcies, president. Nosaltres, davant aquesta proposta tal i com està plantejada..., és que, a més, entenc que és un poc contradictori el segon punt amb el primer, perquè, si per una altra línia vostès sempre reivindiquen aquesta iniciativa a l'àmbit nacional, que sigui igual a tots els parlaments segons quines matèries, llavors a la segona diuen que no s'espera i que el Govern de les Illes Balears instrumentalitzi, amb caràcter urgent, a més, una normativa en l'ampliació d'aquesta garantia.

Nosaltres, en aquesta línia ens abstenem perquè entenem que les edats no són... l'atenció a les edats que es proposa aquí no és l'única, perquè entenem que precisament a la comunitat autònoma de les Illes Balears el tema de la infància i els nins i nines... amb la resposta integral que es fa des del consell insular

i també des del Govern és apropiada, que falten recursos és evident -és evident-, però l'actuació que es fa és adequada.

La qüestió de pressuposts, la tractam cada any en temes de pressupost, i nosaltres donarem suport al que sigui millorar les dotacions pressupostàries de tots els serveis i aquest no és aliè, però la proposta, tal com està plantejada aquí, nosaltres no la rebutjarem, però sí que ens abstenem perquè entenem que no és precisa en la seva proposició.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies Per part del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes, la Sra. Pons, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. PONS I SALOM:

Gràcies, Sr. President, senyores i senyors diputats, seré molt breu. Nosaltres creiem en l'atenció primerenca, creiem en les millories de l'atenció primerenca, però sempre des de l'autonomia i amb les competències que ens pertoquen.

Per tant, hi votarem en contra. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Pons. Per part del Grup Parlamentari Mixt, té la paraula la Sra. Font, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. FONT I MARBÁN:

Gràcies, Sr. President. Nosaltres també hi votarem en contra perquè evidentment el que vèiem és un rerafons de recentralització que no ens agrada gens. Però és que, a més a més, és aquesta voluntat sempre de jugar confonent conceptes, no?, igualtat, homogeneïtat...

Jo, si hem de parlar d'algun concepte en educació, és d'equitat, i, a més, aquí ho diu la mateixa UNESCO, que és el terme més apropiat quan es parla d'educació perquè l'equitat implica educar d'acord amb les diferències i necessitats individuals, però aquí aquesta tendència de recórrer a la Constitució per parlar de la igualtat quan en el fons del que parlem és de la homogeneïtat d'un país. I no, i aquí no ens hi trobaran, perquè nosaltres també compartim, de fet, tot el que s'ha exposat prèviament per les diferents portaveus i els portaveus que m'han precedit amb la qual cosa... poca cosa més a afegir.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Font. Per part del Grup Parlamentari Socialista, el Sr. Mascaró, per un temps màxim de cinc minuts.



EL SR. MASCARÓ I BOSCH:

Gràcies, president. Ens du avui VOX una proposició no de llei que crec que ja s'ha enregistrat a diferents comunitats, al Congrés dels Diputats també, és un tema que, per tant, no és nou i que s'ha debatut en altres comunitats i també ja amb anterioritat -com deia- al Congrés.

Atenent la situació de la nostra comunitat autònoma, no estam en una situació de desavantatge respecte d'altres comunitats, més aviat crec que tot el contrari, tot i que en un tema tan sensible com és l'educació, la cura, l'aprenentatge i el desenvolupament dels infants, des del nostre grup pensam que mai no en tindrem prou i que encara hem de millorar.

En aquest sentit, crec que és important destacar que, per un correcte acompanyament i en una lluita contra les desigualtats, cal tenir el millor anàlisi professional possible per poder detectar aquelles dificultats el més prest possible, ja que es pot millorar molt des d'una detecció precoç, i perquè açò passi crec que són fonamentals dos aspectes que es miren de donar en aquesta comunitat: per començar, tenir una visió de la política social i que tenguí la conseqüent inversió pressupostària.

Sabem que el pressupost en polítiques socials d'aquest govern ha augmentat des del 2015, tant en educació, com en afers socials i en salut, que són les conselleries que, de manera coordinada, han de detectar, acompanyar i millorar l'atenció dels infants que tenguin dificultats, i fer-ho, com s'ha fet, amb la contractació de professionals, amb un augment del pressupost en personal i hores d'equips d'atenció primerenca.

La Conselleria d'Afers Socials mateix destina 5,7 milions anuals a atendre aquests infants amb hores de fisioteràpia, logopèdia, desenvolupament psicològic.

El nombre de sessions ha augmentat més d'un 120%, ja que s'ha passat de 64.000 hores que es prestaven el 2015, s'ha passat ara a 143.000 de l'any passat.

Una altra mesura que m'agradaria destacar, i crec que és importantíssima, quan parlem de detecció precoç, és també respecte... i que també té diferència respecte d'altres comunitats, és el compromís, que ja és una realitat, per a la gratuïtat per universalitzar l'etapa 0-3 per a tots els fillets d'aquestes illes. Recordem que aquesta etapa és clau per al desenvolupament en els dos primers anys de vida on els fillets creen les connexions cerebrals que tindran al llarg de la vida i que, per tant, en universalitzar aquesta etapa arribam a més fillets i filletes i així reduïm aquestes desigualtats per poder reconèixer dificultats des dels primers anys de vida.

Per consolidar aquestes polítiques educatives, també tenim a la nova llei educativa el compromís, per llei, d'arribar a una inversió pressupostària del 5% del PIB d'aquesta comunitat autònoma, però, bé..., al marge de l'escola, aquesta proposició no de llei es preocupa per augmentar aquest servei d'atenció primerenca fora de l'etapa 0-6.

Sàpiga també la diputada de VOX que en aquesta comunitat també ja es fa des d'aquest any. El passat mes d'agost es va dur a terme la convocatòria per concertar el servei de promoció de

l'autonomia personal per a edats compreses entre els 6 i els 11 anys en situació de dependència, i ja avui es realitza com a un servei gratuït a través d'entitats del tercer sector, i que ofereix, així, a infants entre 6 i 11 anys amb un grau de dependència reconegut, tot un conjunt de prestacions preventives i d'intervencions terapèutiques amb caràcter interdisciplinari, destinades així a millorar les condicions de vida tant de les persones ateses com de les seves famílies i, per tant, ha de facilitar -i és un dels objectius- la seva inclusió social i promoure la participació social i comunitària dels infants en activitats diverses.

Quant al primer punt, per instar el Govern de l'Estat per establir uns mecanismes mínims de serveis independentment de la comunitat autònoma en què es resideixi, sabrà que s'ha creat un grup de treball tècnic des del Govern de l'Estat en col·laboració amb comunitats autònomes, patronats de discapacitat i organitzacions del tercer sector vinculades a l'atenció primerenca per a professionals per establir aquesta elaboració.

Per tant, no tendria sentit aprovar aquest punt ja que s'estan elaborant unes propostes que haurien de ser consensuades per establir un marc comú, quant a uns criteris de detecció comuns, un catàleg de prestacions, serveis i paràmetres de qualitat, etc., que ho faci per a tota la resta de comunitats.

Per tant, davant aquesta possible centralització farem un vot en contra i estarem pendents que puguin restar pendents d'arribar aquestes propostes.

Res més. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies. Té la paraula ara per contradiccions el grup proponent, donam la paraula, per tant, a la Sra. Ribas, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Gracias, presidente. Simplemente me gustaría apreciar o darles a entender, si es que no lo han pensado ustedes antes, que las personas se mueven, o sea, las familias cambian de residencia por múltiples motivos, uno de ellos y el más común son los motivos laborales, y no nos parece oportuno, al Grupo VOX, al menos, que un niño con necesidades por trastornos en su desarrollo o con riesgo de padecerlos, no tenga garantizado en todo el territorio nacional un modelo único que garantice una continuidad en el tratamiento.

No solo en atención temprana encontramos este problema, también ocurre con la salud pública, con la educación y con otros muchos ámbitos de la vida y de los servicios públicos que tendría que tener derecho a recibir un ciudadano, un ciudadano español.

Es curiosa la postura de Ciudadanos, cuya líder nacional, que es precisamente diputada de este parlamento, dice en sus mítines que la salud de las personas no puede depender del código postal, pero luego su compañero en esta comisión dice que se abstiene de homogeneizar la atención temprana. Es lo

que decimos siempre y lo que caracteriza a ese partido, a ese grupo político, la volatilidad de sus posicionamientos políticos en función del aforo al que se dirigen o del lugar en el que se manifiestan.

Del Partido Popular no esperaba menos, ya sabemos que son fieles defensores de las autonomías y, como el resto de grupos políticos, están entregados a seguir fomentando esta desigualdad y compartimentación de nuestro país, con el consiguiente incremento de poder para la clase política regional y el también consiguiente detrimento de los derechos de los ciudadanos, que ven cómo sus posibilidades de vida o de actuación dependen de fronteras mucho más pequeñas que las que podría ofrecerle su país, que es España.

Gracias, presidente.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Ribas. Acabat el debat passam a votar la Proposició no de llei RGE núm. 1413/23.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

EL SR. SECRETARI:

1 vot a favor, 8 en contra, 2 abstencions.

EL SR. PRESIDENT:

Queda, en conseqüència, rebutjada aquesta proposició no de llei.

I no havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió.

---

---



**DIARI DE SESSIONS**

**DEL**

**PARLAMENT**

**DE LES**

**ILLES BALEARS**

---